

Các cấu trúc lệnh, phạm vi biến, var, let, const

Mentor: Nguyễn Bá Minh Đạo

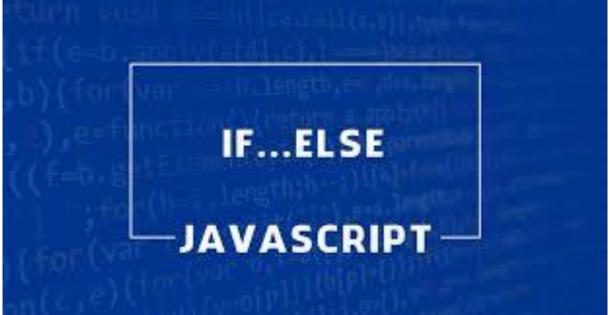

Nội dung:

- 1. Các cấu trúc điều khiển
- 2. Chế độ nghiêm ngặt strict
- 3. Các cấu trúc bước nhảy
- 4. Các cấu trúc vòng lặp
- 5. Phạm vi biến, var, let, const

- ☐ Ví dụ khi **mua điện thoại ở cửa hàng di động**, nhân viên bán hàng hỏi bạn: "Bạn có muốn thêm bảo vệ màn hình chỉ với \$9.99 không?"
- ☐ Nhân viên đã tạo ra một quyết định cho bạn. Đây là câu hỏi "yes/no".
- Có nhiều cách để bạn diễn đạt điều kiện trong chương trình -> Loại thường thấy là lệnh if. Hiểu đơn giản "Nếu điều kiện này đúng, hãy làm...".

- ☐ Lệnh if cần diễn đạt trong dấu ngoặc đơn () và sẽ được thể hiện qua 2 giá trị true hoặc false.
- ☐ Trong ví dụ, biểu thức **amount < bank_balance**, nó sẽ xác định **true** hoặc **false** tùy thuộc vào giá trị của biến **bank_balance**.

```
JS if_else.js X

JS if_else.js > ...

1   var bank_balance = 302.13; //ső dư ngân hàng
2

3   var amount = 99.99;
4   if (amount < bank_balance) {
5      console.log("I want to buy this phone!");
6  }</pre>
```


- ☐ Bạn cũng **có thể cung cấp một sự kiện thay thế nếu điều kiện không thỏa mãn**, gọi là mệnh đề **else**. Ví dụ:
 - □ Nếu amount
 bank_balance là true,
 chúng ta sẽ lấy thêm
 phụ kiện.
 - ☐ Ngược lại là **false**, thì mệnh đề **else** trả lời **không cần**.

```
Js if else 02.js X
Js if else 02.js > ...
       const ACCESSORY PRICE = 9.99; //giá phụ kiện
       var bank balance = 302.13; //ső dư ngân hàng
       var amount = 99.99;
       amount = amount * 2; //giá điện thoại tăng gấp đôi
       //can we afford the extra purchase?
       if (amount < bank balance) {</pre>
           console.log("I'll take the accessory!");
           amount = amount + ACCESSORY PRICE;
       } else {
 10
           console.log("No, thanks.");
 11
 12
```


- Dôi khi bạn cũng sẽ phải sử dụng một loại điều kiện if...else..if như sau:
- ☐ Cấu trúc này hoạt động hơi rườm rà vì bạn cần kiểm tra a cho mỗi trường hợp.
- ☐ Một phương thức khác hỗ trợ trường **if** trên hiệu quả hơn là **biểu thức switch**.
- ☐ break quan trọng nếu bạn muốn mỗi biểu thức trong một case hoạt động.

```
Js if_else_if.js X
JS if_else_if.js > ...
       var a = parseInt("Enter a: ");
       if (a == 2) {
            // do something
       } else if (a == 10) {
            // do something
  6
       } else if (a == 42) {
            // do something
  8
       } else {
            // not do something will here
 10
 11
```


- Dôi khi bạn cũng sẽ phải sử dụng một loại điều kiện if...else..if như sau:
- ☐ Cấu trúc này hoạt động hơi rườm rà vì bạn cần kiểm tra a cho mỗi trường hợp.
- ☐ Một phương thức khác hỗ trợ trường **if** trên hiệu quả hơn là **biểu thức switch**.
- ☐ break quan trọng nếu bạn muốn mỗi biểu thức trong một case hoạt động.

```
> // Kiểm tra số chẳn, số lẻ
  var number = parseInt(prompt("Nhâp số cần kiểm tra"));
  var mod = (number % 2);
  switch (mod) {
     case 0 : {
          console.log(number + " là số chẳn");
          break;
     case 1: {
          console.log(number + " là số lẻ");
          break;
     default : {
          console.log("Ký tự bạn nhập không phải số");
  9 là số lẻ
```


- ☐ Một dạng khác của điều kiện trong JavaScript là "điều hành điều kiện", thường được gọi là "toán tử bậc 3"
- ☐ Nó như là một dạng rút gọn của biểu thức if..else. Ví dụ:

```
JS if_else_03.js X

JS if_else_03.js > ...

1     var a = 42;
2     var b = (a > 41) ? "hello" : "world";
3

4     // the same with:
5     // if (a > 41) {
6         // b = "hello";
7     // } else {
8         // b = "world";
9     // }
```

- ☐ Nếu biểu thức (a > 41 ở đây) thỏa true, kết quả là mệnh đề đầu tiên("hello")
- ☐ Ngược lại, **kết quả** là ("world"), và cho dù **kết quả là gì** thì đều gán vào **b**

```
Js if_else_03.js X

Js if_else_03.js > ...

1     var a = 42;
2     var b = (a > 41) ? "hello" : "world";
3

4     // the same with:
5     // if (a > 41) {
6         // b = "hello";
7     // } else {
8         // b = "world";
9     // }
```


daynghevietuc.com

Chế độ nghiêm ngặt strict

- ☐ Trong ES5, JavaScript được bổ sung chế độ strict "strict mode".
- ☐ Giúp các hành vi nhất định có nguyên tắc chặt chẽ hơn, giữ cho code an toàn và phù hợp hơn.
- Bạn có thể sử dụng chế độ strict cho một hàm riêng biệt hay toàn bộ file, tùy thuộc vào việc bạn đặt strict đó ở đâu.

9

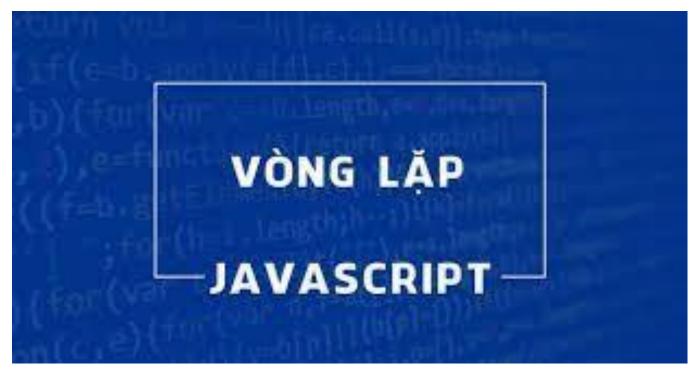
Chế độ nghiêm ngặt strict

☐ Điểm khác biệt mấu chốt (cải tiến) ở chế độ strict ở 2 ví dụ trên là không cho phép tự động tiềm ấn khai báo toàn cục khi bỏ qua var.

```
Js strict_03.js X
Js strict_03.js > ...
       function hello() {
            "use strict"; // use strict mode
  3
            a = 1; // `var` missing, ReferenceError
   6
       hello();
```


- ☐ Lặp lại một tập hợp hành động cho đến khi có điều kiện thất bại chỉ lặp lại khi điều kiện thỏa mãn là công việc của vòng lặp chương trình.
- ☐ Một vòng lặp bao gồm điều kiện kiểm tra cũng như một block (thường là {...}). Mỗi lần block vòng lặp được thực hiện, nó được gọi là sự lặp lại.


```
Cú pháp for:

for (begin; condition; step) {
    // code to be executed
  }
```

☐Trong đó:

- > for: khởi tạo vòng lặp.
- > begin (khởi tạo): khởi tạo giá trị cho biến đếm
- > condition (điều kiện): điều kiện đặc biệt nếu đúng sẽ thực hiện bước tiếp theo.
 - > step (lặp lại): tăng hoặc giảm biến đếm

☐ Ví dụ 1: Tính tổng các số từ 1 đến 10 sử dụng vòng lặp for.

```
JS for.js
JS for.js > ...
  1 var i, sum = 0;
       for (i = 0; i < 10; i++) {
           sum += i;
       console.log(`Sum is: ${sum}`);
  6
```


☐ Cú pháp while:

```
begin

while (condition) {
    // code to be executed
    step
}
```

- ☐ Trong đó:
- begin (khởi tạo): khởi tạo giá trị cho biến đếm
- while: trong khi điều kiện còn đúng, còn thực thi khối lệnh.
- > condition (điều kiện): điều kiện đặc biệt nếu đúng sẽ thực hiện bước tiếp theo.
 - > step (lặp lại): tăng hoặc giảm biến đếm

☐ Ví dụ 2: Tính tổng các số từ 1 đến 10 sử dụng vòng lặp while.

```
JS while.js
JS while.js > ...
  1 var i = sum = 0;
       while (i < 10) {
            sum += i;
            i++;
       console.log(`Sum is: ${sum}`);
```


☐ Cú pháp do-while:

```
begin

do {
    // code to be executed
    step
} while (condition);
```

- ☐ Trong đó:
- begin (khởi tạo): khởi tạo giá trị cho biến đếm
- ➢ do..while: sẽ thực thi khối lệnh ít nhất 1
 lần .
- > condition (điều kiện): điều kiện đặc biệt nếu đúng sẽ thực hiện bước tiếp theo.
 - > step (lặp lại): tăng hoặc giảm biến đếm

☐ Ví dụ 3: Tính tổng các số từ 1 đến 10 sử dụng vòng lặp do-while.

```
JS do_while.js X
JS do_while.js > ...
  1 var i = sum = 0;
      do {
           sum += i;
           i++;
      } while (i < 10);
       console.log(`Sum is: ${sum}`);
```


Lệnh break và continue

☐ Lệnh break:

- Lệnh break được sử dụng để thoát ra khỏi cấu trúc lặp (for, while, do..while) và cấu trúc rẽ nhánh (switch..case)
 - > Lệnh break không cần dùng điều kiện kết thúc vòng lặp.

Khi có nhiều vòng lặp lồng nhau, break thoát ra khỏi vòng lặp bên trong khối lệnh lặp chứa nó.

Js break.js X

Js break.js > ...

1 for (let i = 0; i <= 10; i++) {
2 if ((i == 3) || (i == 5) || (i == 7)) {
3 break;
4 console.log(i);
5 }
6 console.log(i);
7 }</pre>

Lệnh break và continue

☐ Lệnh continue:

- Lệnh continue được sử dụng để bắt đầu một vòng mới của cấu trúc lặp chứa nó.
 - > Lệnh continue thường được sử dụng bên trong thân của vòng lặp for.

- ☐ Khi viết chương trình, ta sẽ gặp các đoạn code thực thi các công việc giống nhau, làm sao để tránh viết đi viết lại nhiều lần 1 đoạn code?
- ☐ Ta cần xác định một hàm (function).
- ☐ Một hàm thường là một phần code được đặt tên và có thể gọi bằng tên, code bên trong nó sẽ chạy cho mỗi lần gọi.


```
Js function_01.js X

Js function_01.js > ...

1    function printAmount() {
2        console.log(amount.toFixed(2));
3    }
4

5    var amount = 99.99;
6    printAmount(); // "99.99"
7    amount = amount * 2;
8    printAmount(); // "199.98"
```


- ☐ Các hàm có thể tùy ý lấy đối số (giá trị mà các bạn truyền vào) và chúng có thể tùy ý trả lại giá trị.
- ☐ Các hàm thường được sử dụng với mục đích gọi ra nhiều lần, nhưng nó cũng có thể hữu ích trong việc tổ chức code, kể cả khi chỉ gọi 1 lần.

```
JS function 02.js X
JS function_02.js > ...
       function printAmount(amt) {
           console.log(amt.toFixed(2));
       function formatAmount() {
           return "$" + amount.toFixed(2);
       var amount = 99.99;
       printAmount(amount * 2); // "199.98"
       amount = formatAmount();
       console.log(amount); // "$99.99"
```

```
JS function_03.js X
JS function_03.js > ...
       const TAX RATE = 0.08;
       function calculateFinalPurchaseAmount(amt) {
           //calculate the new amount with the tax
           amt = amt + (amt * TAX RATE);
           // return the new amount
           return amt;
 10
       var amount = 99.99;
 11
       amount = calculateFinalPurchaseAmount(amount);
       console.log(amount.toFixed(2)); // "107.99"
 12
```


- □ Nếu bạn hỏi nhân viên cửa hàng về một mẫu điện thoại mà cửa hàng không có, cô ta sẽ không thể bán chiếc điện thoại bạn muốn.
- ☐ Cô ta chỉ có thể bán những chiếc điện thoại trong kho. Và bạn có thể sẽ phải thử tìm ở cửa hiệu khác để tìm chiếc điện thoại bạn muốn.

Phạm vi của biến JavaScript

- ☐ Tương tự tình huống trên, lập trình có một thuật ngữ cho khái niệm này là: phạm vi scope (kỹ thuật gọi là lexical scope)
- ☐ Trong JavaScript, mỗi hàm đều có scope của nó.
- ☐ Scope cơ bản là một bộ tập hợp của các biến cũng như quy tắc cho các biến đó được gọi theo tên.

Phạm vi của biến JavaScript

- ☐ Chỉ có code trong hàm mới có thể tiếp cận được với các biến trong scope của hàm đó.
- ☐ **Tên biến trong cùng scope phải là duy nhất** không thể có hai biến a khác nhau tồn tại kế bên.
- ☐ Nhưng biến a trùng nhau có thể tồn tại trong các scope khác nhau.

Phạm vi của biến JavaScript

☐ Ví dụ: Hai biến a ở hai hàm scope khác nhau nên chúng có thể cùng tồn tại.

```
JS scope_01.js X
JS scope_01.js > ...
      function one() {
           // this `a` only belongs to the `one()` function
           var a = 1;
           console.log(a);
  6
       function two() {
           // this `a` only belongs to the `two()` function
  8
           var a = 2;
           console.log(a);
 10
 11
 12
       one(); // 1
 13
 14
       two(); // 2
```


- ☐ Một scope có thể lồng bên trong scope khác. Khi đó, code bên trong scope sâu nhất có thể tiếp cận với mọi biến ở các scope bên ngoài.
- ☐ Các nguyên tắc của lexical scope cho phép code có thể truy cập các biến của phạm vi bên trong hay bên ngoài scope

```
JS scope_02.js X
JS scope_02.js > ...
       function outer() {
           var a = 1:
           function inner() {
               var b = 2;
               // we can access both `a` and `b` here
               console.log(a + b); // 3
           inner();
           // we can only access `a` here
 11
           console.log(a); // 1
 12
 13
 14
      outer():
```


□ const:

> Dùng để khai báo một hằng số - là một giá trị không thay đổi được trong suốt quá trình chạy.

Ví dụ:

```
const a = 5;
```

a = 10; // Lỗi Uncaught TypeError: Assignment to constant variable

```
JS const.js X

JS const.js > ...

1    const a = 5;
2    a = 10; // Losi Uncaught TypeError: Assignment to constant variable
```


□ var & let:

➤ Tạo ra một biến chỉ có thể truy cập được trong block bao quanh nó, khác với var - tạo ra một biến có phạm vi truy cập xuyên suốt function chứa nó. Ví dụ var & let:

```
JS let.js > X

JS let.js > ...

1    function foo() {
2        let x = 10;
3        if (true) {
4             let x = 20; // x này là x khác rồi đấy
5             console.log(x); // in ra 20
6        }
7        console.log(x); // in ra 10
8    }
9

10    foo();
```


□ var & let:

Ngoài ra, khi ở global scope (tức là không nằm trong một function nào cả), từ khóa var tạo ra thuộc tính mới cho global object (this), còn let thì không.

```
> var x = 'global';
let y = 'global';
console.log(this.x); // "global"
console.log(this.y); // undefined
global
undefined
```


□ var & let:

Có một trường hợp dùng let rất hiệu quả đó là sử dụng callback trong một vòng lặp. Giá trị của biến i bên trong hàm callback luôn là giá trị cuối cùng của i trong vòng lặp.

```
Yo! 5
Yo! 5
Yo! 5
Yo! 5
Yo! 5
```


□ var & let:

> Để giải quyết vấn đề này, chúng ta thay var bằng let:

```
Js let callback 02.js X
JS let_callback_02.js > ...
  1 \vee for (let i = 0; i < 5; i++) {
            setTimeout(function() {
                 console.log('Yo! ', i);
            }, 1000);
```


- ☐ Khi nào dùng **var**, khi nào dùng **let**:
- Lưu ý: sự phân biệt var, let này chỉ áp dụng khi các bạn làm việc với ES6 nhé!
 - Nếu dùng ES6, ta lưu ý:
 - Không dùng var trong bất kỳ mọi trường hợp.
 - Thay vào đó thì dùng let
 - Dùng const khi cần định nghĩa một hằng số.

Tổng kết:

- ☐ Các cấu trúc điều khiển
- ☐ Chế độ nghiêm ngặt strict
- ☐ Các cấu trúc bước nhảy
- ☐ Các cấu trúc vòng lặp
- ☐ Phạm vi biến, var, let, const

